

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

242
PREȚUL 1 LEU

I. M. ȘTEFAN

LUMINA PURPURIE

★★★★

HORIA ARAMĂ

PRIETENUL BIP

I. M. ŞTEFAN

LUMINA PURPURIE

****

HORIA ARAMĂ

Prietenul BIP

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
editată de revista
Ştiinţa şi Tehnica

Anul X – Nr. 242 – 15 decembrie 1964

Rezumatul capitolelor precedente

Cosma Căliman, un cosmonaut al secolului XX, a naufragiat într-una dintre călătoriile sale pe un asteroid şi a trăit acolo timp de decenii. Abia în anul 2070, an în care pe cer a apărut o stranie şi neexplicată lumină purpurie, a reuşit să revină pe Pămînt, unde însă se adaptează cu greu noii existenţe. Prietenii săi, cercetătorii Dinu Varga, Toma Oieru şi Otilia Crivăţ, de la Complexul astronomic-astronautic de la Iezer, încearcă să-l ajute, dar fără prea mult succes. Horia Moldovan, preşedintele Complexului, îi dezvăluie ultimele date despre contactele complexului cu civilizaţiile altor lumi, îi vorbeşte despre mesajele primite, care nu au putut fi descifrate, ca, de pildă, mesajul Ravadani, iar Cosma Căliman este profund deprimat de faptul că nu are cunoştinţele necesare pentru a se integra în aceste preocupări ale oamenilor de ştiinţă.

Pe neaşteptate, Pămîntul este lovit de un adevărat cataclism. Sistemul nostru solar suferă un ciudat proces de contracţie, care precipită planetele în direcţia Soarelui. Consiliul Planetar Suprem hotărăşte, după dezbateri aprinse, să evacueze zonele ecuatoriale ale planetei şi să construiască o puternică instalaţie reactivă la Polul Sud, care să contracareze alunecarea planetei spre Soare, propulsînd-o în direcţia opusă. Totodată, se organizează expediţii de observaţie în diferite zone ale sistemului solar, printre care şi o expediţie a Complexului de la Iezer, la care urma să ia parte Dinu Varga.

În timp ce construcţia giganticei instalaţii reactive din Antarctida progresează, Dinu Varga şi Cosma Căliman se hotărăsc să plece împreună în expediţia complexului, ţinînd seama că experienţa fostului naufragiat cosmic se va putea dovedi de mare folos. Cosma chiar precipită plecarea, doritor să contribuie la lămurirea misterului; el bănuieşte că lumina purpurie şi contracţia sistemului solar sînt fenomene legate unul de altul. Cînd expediţia ajunge în apropierea lui Umbriel, satelit al planetei Uranus, dinspre acest corp ceresc răzbat semnale.

Între timp, pe Pămînt s-a ivit o nouă calamitate. În atmosferă au apărut nişte făpturi ciudate, „oameni-şerpi", a căror prezenţă duce la defectarea majorităţii aparatelor şi vehiculelor. Pămîntenii încearcă zadarnic să intre în contact cu ei, iar instalaţia reactivă de la Polul Sud este paralizată. Abia după ce stabilirea legăturii reuşeşte, jetul reactiv poate fi pornit, şi alunecarea Pămîntului spre Soare încetează. Dar nu trec decît cîteva zile şi forţa necunoscută, care a perturbat orbita planetei noastre, devine şi mai puternică, anihilînd eforturile pămîntenilor. Se hotărăşte de aceea sporirea forţei jetului sud-polar şi se iau în acest scop toate măsurile necesare.

Coperta – desen: VICTOR WEGEMANN
Desene: CORNELIU BÎRSAN

I. M. ŞTEFAN

Lumina purpurie

(Urmare din numărul trecut)

Cronica lui Triton

În aceste zile de mare frămîntare, dar şi de imensă bucurie pentru locuitorii planetei, deveni cunoscută, în traducere terestră, un fel de declaraţie a „oamenilor-şerpi". Aceasta a devenit mai tîrziu cunoscută sub denumirea „Cronica lui Triton".

Iată, pe scurt, cuprinsul ei, tradus şi adaptat înţelegerii pămînteşti :

„Sîntem bătrîni, bătrîni ca vremea.

Voi, oamenii, nu existaţi încă pe Pămînt cînd astronavele noastre v-au cunoscut planeta pentru prima dată. Pe atunci ţărmurile şi mările terestre arătau cu totul altfel decît acum, vegetaţia era mai bogată, pădurile şi mlaştinile mai multe, iar norii mai denşi. Aburi grei pluteau deasupra tuturor locurilor.

Din animalele pe care le-am zărit atunci, uriaşe şi vorace, nici unul nu se mai vede azi.

Noi însă eram aceiaşi ca şi astăzi, căci nu ne-am schimbat de mult.

Sîntem locuitorii corpului ceresc pe care îl numiţi Triton, unul dintre cei doi sateliţi naturali ai planetei pe care aţi botezat-o Neptun. În vremuri de demult, cînd Soarele era mai darnic cu căldura lui, Triton avea o atmosferă bogată şi viaţa înflorea la suprafaţa lui. Dar globul nostru era mai mic decît al vostru, şi atracţia lui slabă nu a reuşit să reţină învelişul gazos. Atmosfera se risipea treptat în spaţiul cosmic, iar Soarele îi încălzea tot mai slab suprafaţa.

Pe atunci noi ajunsesem la un grad înalt de civilizaţie. Tehnica noastră se ridicase pe o treaptă de care a voastră de-abia se apropie, iar limbajul depăşise de mult pragul cuvintelor, fiind supranoţional ; ne înţelegeam transmiţînd idei şi raţionamente în întregul lor, prin semne de tipul celor folosite în logica voastră matematică.

Aveam mijloace puternice de a descoperi o cale de salvare.

Astronavele au început să colinde spaţiul cosmic, în căutarea unui nou locaş. Dar, între timp, s-a găsit o altă soluţie, chiar în

cuprinsul corpului nostru ceresc. Ne-am folosit de faptul că interiorul lui Triton are numeroase goluri; le-am mărit, le-am amenajat pentru existența noastră; în sfîrşit, am absorbit acolo bruma de atmosferă care ne mai rămăsese.

De atunci, milioanele de ani s-au scurs unul după altul, fiecare dintre ele aducînd o nouă desăvîrşire a existenței noastre. Pluteam în caverne şi nu ieşeam la suprafață decît pentru a face cercetări sau pentru a explora cu navele cosmice zonele apropiate de corpul nostru ceresc. Am încercat, în ultima vreme, să intrăm în legătură şi cu voi, aşa cum eram în comunicație cu alte lumi, dar diferența dintre limbajele noastre a împiedicat stabilirea unei înțelegeri.

Cu patru ani pămînteşti în urmă am fost loviți de o grea nenorocire. Pe cînd în Triton se excava un nou sistem de grote, s-a ajuns la un filon aflat în legătură cu nucleul puternic radioactiv al satelitului. Emanațiile, de o intensitate îngrozitoare, care au provenit de acolo s-au răspîndit în cîteva ore în cavernele locuite. Cu toată ştiința locuitorilor noştri, cîteva zile mai tîrziu, grotele nu mai cuprindeau nici o făptură vie.

Interiorul lui Triton devenise un cimitir lugubru.

Singurii care au scăpat sîntem noi, cei cîțiva zeci de mii de tritonieni porniți în expediții cosmice. Am aflat în graviplanele noastre tragicul adevăr, recepționînd mesajele unor muribunzi.

De atunci căutăm un lăcaş planetar prielnic.

La început, cînd am ajuns aci şi am dat ochii cu voi pentru prima dată, am fost cuprinşi de o repulsie de neînchipuit. Ştiți, noi avem un simț al frumosului foarte dezvoltat. Tritonienii v-au privit şi s-au cutremurat.

Ce pot reprezenta oare acest soi de făpturi greoaie, păroase, albicioase şi groteşti decît nişte lighioane cu totul inferioare? ne spuneam noi cu dezgust.

Dar ne-am deşteptat curînd din această subiectivitate, de care nu scapă uneori, după cum se vede, nici făpturile foarte evoluate, iar unii dintre noi au mers atît de departe încît au spus că poate şi voi ne socotiți la fel de urîți cum vă vedem noi, deşi această părere a stîrnit ilaritate. S-au găsit cîțiva care au pretins chiar că descoperă la unii dintre voi urme de grație.

Am început să vă studiem şi ne-am convins că sînteți animale superioare, iar fiziceşte semănați cu noi mai mult decît s-ar părea la prima vedere.

În ce priveşte cosmocibernoanele voastre, ele ne-au sîcîit zadarnic.

Ne-am dat seama că încercați, naiv, echivalarea cuvintelor şi semnelor izolate. Nu aveam în navele noastre nici o arhivă a vechii noastre civilizații, care, la vremea ei, se servise de limbajul cuvintelor, aşa că a durat destul de mult pînă ce am reconstituit acest

mijloc, atît de rudimentar, de comunicare. Abia după ce am stabilit echivalența limbajului vostru cu străvechiul nostru limbaj de cuvinte am putut face o legătură elementară cu cosmocibernoanele voastre.

Acum însă, în sfîrșit, ne înțelegem. Știm chiar că ne-ați botezat «oamenii-șerpi», ceea ce ni se pare destul de caraghios, căci nu semănăm nici cu unii, nici cu alții. Ne pare rău de toate spaimele și neajunsurile pe care vi le-am pricinuit în primele zile ale întîlnirii noastre."

Bucurii și necazuri

Deznodămîntul fericit al evenimentelor de pe Pămînt fu primit cu imensă bucurie de cosmonauții „Temerarului". O dată cu stabilirea legăturii cu Terra, Dinu și Cosma comunicară toate observațiile lor, care fură prelucrate cu multă grijă. În cea de-a zecea zi, Horia Moldovan le spuse :

— De acum, nimic nu mai poate împiedica salvarea Pămîntului. Datele transmise de voi în ultimă vreme privitoare la poziția relativă a planetelor ne-au fost de cel mai mare folos.

Îl puseră pe președinte la curent cu semnalele captate de pe Umbriel, ceea ce-i stîrni un mare interes. Nici o navă nu mai făcuse vreo descoperire similară. Avea să înștiințeze de îndată Consiliul Planetar Suprem.

Acum racheta se afla în imediata vecinătate a planetei Uranus. Continuau să schimbe semnale, dar nu izbuteau să se facă înțeleși. Cerură să li se îngăduie să lege micul cosmocibernon al rachetei de cosmocibernonul mare al complexului.

Horia Moldovan chibzui pînă să le dea răspunsul. Cosmocibernonul de la Iezer, ca și celelalte cosmocibernoane ale planetei, era deocamdată ocupat. Și totuși descifrarea semnalelor umbrieliene era prea importantă ca să fie neglijată.

— Peste cît timp ajungeți în punctul cel mai apropiat de Umbriel ?

— Aproximativ peste 76 de ore, îi explică Dinu Varga.

— Bine. Trebuie să terminăm niște descifrări de mesaje ale „oamenilor-șerpi". Asta va dura cel mult încă 34 de ore. Pe urmă, cosmocibernonul vă aparține. Vă urez din toată inima mult succes. O veste interesantă pentru Căliman : există într-adevăr făpturi raționale al căror limbaj este format din unități globale, așa cum presupunea el.

Dinu și Cosma începură pregătirile. Acum nu mai exista nici o îndoială că semnalele misterioase veneau dinspre suprafața lui Umbriel. Era limpede că centurile de radiații existente în jurul planetei

Uranus aveau proprietăţi atenuante, ceea ce făcea ca de pe Pămînt semnalele să nu poată fi recepţionate.

Orele treceau.

Simţeau că se apropie clipa cea mai importantă a expediţiei cosmice. Ca să fie siguri că nimic nu-i va tulbura în timpul muncii de descifrare, Varga se duse în cabina de pilotaj pentru a verifica starea rachetei şi poziţia ei. Zăbovi mai mult decît era de aşteptat. Cînd se întoarse, Cosma observă pe chipul prietenului său o paloare pronunţată. Încercă, ca întotdeauna, să gonească supărarea cu o glumă :

— Ai întîlnit vreun umbrielian, Dinule ? Sînt cumva canibali ?

Varga nu-i răspunse.

Cosma veni spre el şi-l apucă de umeri.

— Ce s-a întîmplat, omule ? Ne-a îndrăgit iar vreun asteroid ? Sau poate te-a muşcat un „om-şarpe“ ?

Răspunsul veni bolborosit :

— Stăm rău, Cosma. Am fost orbi ! Semnalele umbrieliene şi apoi faptele aflate de pe Pămînt ne-au cam zăpăcit, ne-au făcut să pierdem din vedere controlul „Temerarului“. Vina e în primul rînd a mea, chiar numai a mea.

— Dar ce s-a întîmplat ? O nouă primejdie ? O vom înfrunta. Căile Cosmosului n-au fost niciodată şosele asfaltate. Hai, spune odată ! Doar nu vrei să-ţi aplic pentru descifrarea gîndurilor cosmocibernonul ca unei făpturi care nu cuvîntă pămînteşte. Au năvălit cumva solarienii, supăraţi de versurile mele ?

Dinu Varga se uită temător la tovarăşul său de drum. Se gîndi iar la prăbuşirea biologică care-l pîndea pe Cosma. Fusese avertizat că se putea produce în urma unui şoc psihic, de pildă a unei mari emoţii. Totuşi trecu peste ezitarea sa, căci nu-i mai rămînea altceva de făcut.

— O vom înfrunta, desigur, spuse el, reluînd aproape mecanic cuvintele lui Cosma, vom căuta o ieşire neapărat. Nu va fi însă uşor. Sîntem aproape nişte... naufragiaţi. Motoarele sînt acum neputincioase. Rezerva de substanţă de lucru de care dispunem este ca şi epuizată. În orice caz... nu mai avem destul pentru a ne întoarce peste un an pe Pămînt, aşa cum era proiectat. Asta este absolut sigur.

Cosma nu-şi pierdu cumpătul. Întrebă :

— Deocamdată însă zborul poate continua, nu-i aşa ?

— Fireşte. Înaintăm ca un corp ceresc oarecare ce se roteşte în jurul Soarelui pe orbita dinainte calculată, în virtutea inerţiei. Dacă nu va surveni nimic neprevăzut, vom fi probabil peste opt luni şi ceva la o distanţă de cîteva milioane de kilometri de Pămînt.

— Şi atunci vom cere eventual ca o rachetă de salvare să ne capteze... Putem solicita ca de pe acum să se facă calculele şi pregătirile necesare.

— Da, fără îndoială. Numai că poziţia exactă pe care o va avea atunci planeta noastră e greu de prevăzut. Nu uita marea acţiune în curs. Iar dacă mai pătrundem o dată în vreo zonă periculoasă sîntem pierduţi, căci nu ne vom putea smulge din ea.

Tăcerea nu dură decît cîteva clipe. Cînd Varga auzi glasul lui Cosma se mai linişti ; suna încrezător, optimist.

— Ascultă, Dinule! Nu trebuie să te învinovăţeşti cu nimic. Chiar dacă ai fi verificat de sute de ori indicatoarele, tot n-ai fi putut să schimbi ceva. Doar nu voiai să te resemnezi în situaţia de prizonier al asteroidului ?! Îţi fac o mărturisire. Am o meteahnă, care ţie ţi se pare, desigur, ciudată. Conştiinţa riscului îmi dă un sentiment de bucurie şi de forţă. Dacă vom ajunge să călătorim spre stele aşa cum circulăm pe bicicletă, nu voi mai simţi nici un fior, nici o bucurie.

Şi... mai voiam să-ţi spun ceva. Eu cred, ca şi Oieru, în frumuseţea calculelor, în viaţa pe care omul o dă cifrelor. Am înţeles că mai dispunem de o cantitate, e adevărat mică, de substanţă de lucru. Poate că vom izbuti să calculăm o traiectorie care să ne ducă spre Pămînt cu un consum cu mult mai redus decît îl presupuneam iniţial necesar. Avem o sarcină grea, foarte grea. Nimic nu-i mai tulburător decît să dovedeşti că imposibilul este posibil, adică să-l învingi prin puterea ştiinţei şi elanul îndrăznelii. Şi apoi nu uita pe umbrielieni. Nu mai sîntem singuri, Dinule, în această parte a lumii. Ce-ar fi să dăm o raită pe la ei ? Puşi faţă-n faţă, ne-am înţelege mai uşor.

Dinu Varga nu răspunse nimic.

— Ştiu, continuă Cosma, că ţie ţi-a fost teamă că-mi vei produce emoţii ; de aceea ai şovăit să-mi comunici vestea, ca în vremea cînd îmi erai tutore. O să înveţi oare vreodată să-ţi cunoşti într-adevăr fiul adoptiv ?

Împreună se apropiară de geam. Pe cer strălucea, învăluit în veşnicii săi nori de metan şi amoniac, uriaşul Uranus.

Un semnal răsună.

Cosmocibernonul mare al Complexului de la Iezer le stătea la dispoziţie.

Munca de descifrare începu, absorbindu-i într-atîta încît nu mai avură răgaz pentru alte griji.

Pe Pămînt viaţa reintra în vechiu-i făgaş.

Cercetătorii de la Iezer se simţeau cuprinşi de febra clipelor mari. Maşinile, aparatele, instrumentele funcţionau cu repeziciune şi precizie, măsurînd şi dirijînd victoria omului asupra naturii.

Pămîntul se întorcea cuminte spre vechea lui matcă cosmică. Ce mîndră de victoria ei era umanitatea! Planeta a treia învingea procesul general de contracţie al sistemului planetar.

Despre imposibilitatea vieţii pe Pămînt

Uriaşa capacitate de comparare şi selecţie a marelui cosmocibernon pămîntesc stabilea treptat, prin intermediul fratelui său mai mic de la bordul „Temerarului", echivalenţa noţiunilor, înţelegerea dintre cele două seminţii de făpturi: locuitorii Terrei şi umbrielienii.

Toma Oieru dăduse o sugestie care se dovedi de o însemnătate covîrşitoare. Amintindu-şi de o convorbire pe care o avusese cu luni în urmă cu cîţiva prieteni, propuse să se încerce drept cheie folosirea noţiunilor descifrate din mesajul Ravadani.

Potrivirea se dovedi deplină, şi descifrarea mesajelor umbrieliene făcu un mare pas înainte.

Vestea se răspîndi cu repeziciune pe Pămînt şi produse o mare emoţie. Umbrielienii vorbeau deci aceeaşi limbă ca şi logorobotul navei care vizitase cu decenii în urmă sistemul nostru planetar şi lansase mesajul Ravadani!

Semnale de tot felul alergau între cele două posturi de emisie, aruncînd puntea raţiunii peste prăpastia cosmică existentă între cele două lumi, dînd clipelor solemnitatea confruntării civilizaţiilor.

Cu toate acestea, un obstacol interveni pe neaşteptate în mod inexplicabil, şi aceasta tocmai într-un moment crucial. Izbutiseră să convină cu precizie asupra modului de a concepe structura sistemului solar, şi cosmonauţii tereştri semnalară că ei sînt pămînteni, adică locuitori ai celei de-a treia planete în ordinea depărtării de Soare.

Li se răspunse că nu s-a înţeles comunicarea.

O repetară.

Din nou acelaşi răspuns.

La a doua repetare, li se ceru să refacă întreaga schemă convenită privind identificarea corpurilor cereşti. Pierdură aproape o oră cu o reverificare amănunţită.

Pe urmă pămîntenii îşi semnalară din nou obîrşia.

— Sînteţi cumva făpturi în trecere pe planeta a treia şi venite, de fapt, din alt sistem solar? întrebară umbrielienii.

— Nu, pămînteni! transmiseră Cosma şi Dinu, din ce în ce mai nedumeriţi şi aproape supăraţi de această insistenţă fără rost.

Emisiunea se întrerupse după o scurtă comunicare a umbrielienilor, care suna astfel:

— Revizuim tot codul stabilit. Trebuie să fi intervenit undeva o eroare logică de bază. În stabilirea relațiilor cosmice mai sînt cunoscute astfel de neînțelegeri.

Se pierdea un timp prețios.

Seismul

Tăcerea dură mult, nespus de mult, mai ales măsurată cu nerăbdarea celor doi cosmonauți pămînteni.

După cîteva ceasuri, Cosma și Dinu se neliniștiră. „Temerarul“ continua să zboare cu o viteză apreciabilă, și peste cel mult 25 de ore aveau să iasă din zona cea mai favorabilă contactului. Începură de aceea să emită semnale, cerînd reluarea urgentă a legăturii. Umbriel însă continua să tacă cu îndărătnicie. Întrebările, transmise în codul convenit, nu primeau nici un răspuns.

Întreaga convorbire cu umbrielienii fusese, evident, înregistrată. Cosmonauții o reascultară cu multă luare-aminte, nădăjduind să desprindă un înțeles, care să le deslușească pricinile atitudinii celor de pe satelitul uranian.

— Oameni cu convingeri ferme, ce mai ! observă Cosma, făcînd haz de necaz. Din moment ce sînt siguri că existența noastră este o aberație, nici n-au cu cine să mai stea de vorbă.

Lui Dinu nu-i plăcea acest fel de a vorbi :

— Ai găsit momentul să faci glume ; acum cînd pierdem o ocazie extraordinară, poate unică.

— Și dac-aș sta bosumflat, ca tine, ce-aș avea de cîștigat ? Ce vrei, eu, ca om al Cosmosului, privesc lucrurile ceva... mai de sus decît tine. Și tocmai de aceea le surprind și latura comică.

Gîndește-te bine : umbrielienii ăștia parcă ne întind o oglindă, în care să contemple prostia noastră.

— Ce nou paradox ai mai născocit ?

— Nici un paradox, Dinule. Dar parcă și noi privim uneori cu îndoială existența lumilor care nu ne seamănă. În contact cu ele, cine știe dacă nu ne-am teme că sîntem în prezența unor iluzii optice sau auditive.

— Mai bine te-ai frămînta să găsești o soluție !

— Colocviu cu sila nu se poate. Dacă nu ne vor, noi degeaba îi vrem. Eh, dacă vreo umbrieliană s-ar fi îndrăgostit de mine, eram acum departe cu conversația.

Nu apucă să termine, că un zgomot puternic îi acoperi vorbele. Mădularele rachetei scrîșneau, pereții „Temerarului“ tremurau, de parcă nava ar fi fost un avion surprins de o vijelie. Deodată, podeaua începu să oscileze violent, balansîndu-i dintr-o parte într-alta.

Dinu izbuti să ajungă la un hublou, ținîndu-se de mobilele din cabină. Privi îndelung firmamentul :

— Nu se vede nimic deosebit, observă el.

Cosma mai nesigur pe picioarele sale, fusese zvîrlit cît colo. Căzuse cu fruntea în speteaza unui fotoliu, încît își pierdu aproape cunoștința. Cînd își reveni, după cîteva clipe, auzi tocmai cuvintele pe care le rostise mai înainte Dinu. Spuse și el cu voce slabă :

— Să știi, Dinule, că în sfîrșit ne-au răspuns umbrielienii... Ce-o fi în mintea lor ?... Mai domol, fraților întru rațiune..., că rămîneți fără interlocutori.

„Temerarul" era prins într-o acerbă încleștare cu forța nevăzută. Intensitatea acțiunii misterioase, care se exercita asupra navei, creștea și descreștea alternativ, dîndu-le uneori iluzia că totul se va liniști, pentru ca, după scurt timp, să le fluture în față spectrul distrugerii.

— Urmăriți oare să ne nimiciți ? transmise Dinu Varga spre umbrielieni. Încetați experiența aceasta nenorocită, căci altfel ne veți avea pe conștiință...

Receptorul navei rămînea mut.

Cosma transmise și el :

— Știm că ne ascultați cuvintele... deși nu credeți încă în ele... Dați-ne însă prilejul... unei explicații complete... Încercați să învingeți prejudecățile care vă înșală... Reluați convorbirea, umbrielieni !

Vorbea greu, cu dese întreruperi, căci echilibrul său fizic era precar.

Zguduiturile și zgomotele continuau însă. Era ca și cum un uriaș al Cosmosului ar fi prins racheta între degetele sale, pentru a o scutura fără milă, ba mai tare, ba mai încet.

Deodată, trei scurte izbucniri purpurii de lumină pătrunseră, prin hublouri, în navă, orbindu-i aproape. În același timp, trei bubuituri puternice răsunară.

Urmă o liniște aproape deplină. Doar vibrația carcasei de metal al navei și un zumzet ca de stup de albine aminteau cele petrecute.

Cosma nu-și pierduse cu totul umorul :

— Mi se pare că ăsta a fost salutul de bun venit... De ce să ne mirăm ? Parcă noi nu tragem cu tunurile, nu facem focuri de artificii de marile sărbători ?

Dinu Varga nu părea să asculte vorbăria prietenului său. Profitase de acalmia ivită pentru a trece în cabina de pilotaj.

În cîteva clipe, erau amîndoi în fața mesei de comandă.

— Viteza și direcția navei sînt neschimbate ! fură primele vorbe pe care le rosti Varga cu un simțămînt de ușurare.

Din această cabină, care avea pereții de material transparent, spectacolul cosmic putea fi cel mai bine contemplat. Nu zăriră nici o schimbare importantă. Zgomotul vibrației, care continua, deși atenuată, le reînvia însă mereu amintirea întîmplărilor prin care trecuseră.

— N-ar fi exclus ca povestea asta să nici nu fi avut vreo legătură cu umbrielienii, observă Cosma.

Dinu cerceta acum cu atenţie curbele înscrise de aparatele înregistratoare. Se cufundă apoi, pentru puţin timp, în calcule.

— Ei bine ? îl întrebă Cosma. S-a făcut lumină în mintea ta ? Ia exprimă-ţi verdictul.

— Seism cosmic !

— De ce natură ?

— Un flux de unde electromagnetice, extrem de puternice, ne-a prins în raza lui.

— Ai putut determina direcţia din care venea ?

— Dinspre Umbriel.

— Eşti sigur, Dinule ?

— Indicaţiile aparatelor nu-mi îngăduie nici o îndoială.

— Deci ei au fost ! Ce lipsă de delicateţe... Ce-or fi vrut de fapt ?

— Ştiu eu, Cosma ? Să se convingă că nu sîntem o amăgire.

— Ne-or fi fotografiat, după un procedeu umbrielian... Grozav aş vrea să aflu ce filozof sceptic le-a fost părinte spiritual. Sau poate că la ei este atotputernică vreo şcoală de gînditori cam de felul sofiştilor, care-ţi demonstrează că melcul merge mai repede decît aleargă iepurele. Ce zici ?

— Zic că eşti un palavragiu fără pereche. Ai tăcut decenii la rînd pe asteroid şi-acum ţi-ai dat drumul cu mine.

— Te înşeli. N-am tăcut nici atunci. Vorbeam singur. Făceam chiar exerciţii de conversaţie. Dac-aş fi tăcut, aş fi uitat să vorbesc şi poate că înnebuneam.

— De-ar vorbi umbrielienii a suta parte din cît vorbeşti tu...

Umbriel răspunde

Deodată, din cealaltă cabină, se auziră răsunînd semnale. Cosmonauţii grăbiră într-acolo. Umbrielienii intraseră din nou în legătură cu ei. Urmă un dialog care, în limbaj cosmic, ar putea fi transpus astfel :

— Reluăm legătura. Am identificat şi explorat electromagnetic nava voastră cosmică, sperăm că fără a vă cauza neplăceri. Dar cine sînteţi, nu putem şti.

— V-am spus doar !

— Să nu fie vreo greşeală de codificare.

— Exclus umbrielieni. Totul e clar, aşa cum v-am informat.

— Deci, după voi, planeta a treia ar fi purtătoare de viaţă şi încă de viaţă superioară ?

— Ca şi Umbriel.

— Cu Umbriel vă vom spune îndată ce este. Lucrurile nu-s chiar așa de simple.

— În raționamentele voastre despre planeta a treia s-a strecurat undeva o eroare. N-ați încercat s-o descoperiți, umbrielieni?

— Nu, n-am găsit-o. Spuneți-ne, presupuși locuitori ai planetei a treia, nu sînteți cumva cosmonauți de pe vreun sistem solar îndepărtat care v-ați apucat să ne faceți o farsă? Un astfel de umor cosmic n-ar fi nicidecum la locul său.

Deținem dovezi sigure cu privire la imposibilitatea vieții în sistemul planetar în care ne găsim atît noi cît și voi. Aceste dovezi au fost stabilite încă cu decenii în urmă. Spuneți-ne deschis: vă țineți de glume?

— Nici gînd. Sîntem locuitori ai planetei a treia, adică pămînteni.

— Locuitori ai planetei a treia? Pămînteni? Cu neputință! Așa ceva nu există. Cea de-a treia planetă este pustie, ca și celelalte corpuri cerești ale acestui sistem.

— Dar voi nu sînteți parcă din acest sistem?

— Cu noi este cu totul altă poveste.

Cei doi locuitori ai Terrei aveau de ce să fie uluiți. Eroarea mesajului Ravadani se reedita. Umbrielienii, a căror existență nici nu fusese bănuită pe Pămînt, erau convinși că globul terestru este nelocuit.

Se întrebară și ei cîteva clipe dacă nu erau cumva victimele unei farse, dar această presupunere fu repede înlăturată. Pentru a spulbera orice dubiu, transmiseră o imagine a sistemului solar pe care era însemnată traiectoria „Temerarului", avînd ca punct de plecare Pămîntul, precum și cîteva fotografii de pe Terra.

Apoi întrebară:

— De ce susțineți că planeta noastră e nelocuită?

Răspunsul fu destul de lung, iar codul stabilit nu era deocamdată nici pe departe perfect, așa încît nu înțeleseră mare lucru. Totuși pricepură o serie de considerente pe care umbrielienii își întemeiaseră teoria greșită potrivit căreia globul terestru ar fi o lume moartă.

— În primul rînd, spuneau făpturile de pe Umbriel, în atmosfera Pămîntului metanul și bioxidul de carbon, „gazele vieții", nu există decît în cantități neînsemnate. În al doilea rînd, temperatura cea mai potrivită pentru dezvoltarea formelor de viață, 2—5 grade Celsius, conform terminologiei terestre, este o raritate la suprafața planetei a treia, care are o climă considerată de umbrielieni „supratoridă". În al treilea rînd, Pămîntul este lipsit de o atmosferă suficient de densă, de felul celei considerate de umbrielieni propice, și nu poate, de aceea, împiedica pătrunderea radiațiilor nocive provenite din spațiul cosmic. În al patrulea rînd,

atmosfera terestră conține cam o cincime oxigen liber; plantele umbrieliene, supuse experimental unor astfel de condiții, s-au oxidat și au ars; același lucru s-a întîmplat cu organele respiratorii ale unor animale. În al cincilea rînd, excesul de vapori de apă, specific terestru, n-ar putea decît să intoxice orice ființă vie.

Acestea nu erau singurele argumente. Toate însă convergeau spre aceeași concluzie: imposibilitatea vieții pe Pămînt.

— Ce lecție pentru geocentriștii noștri! exclamă Dinu Varga după primirea acestei stranii comunicări. Să înțelegem, în sfîrșit, că nu toate formele de viață cosmice trebuie considerate identice sau similare celor pămîntești, că deosebirile pot fi foarte mari.

— Va să zică, totuși... locuitori ai planetei a treia? iscodiră umbrielienii o ultimă dată, destul de intrigați.

— Da, pămînteni, le explică astrobiologul. Ați făcut o greșeală în raționamentele voastre, confundînd condițiile prielnice vieții cunoscute de voi cu condițiile prielnice vieții în general. Și la noi s-a greșit uneori în acest sens. De aceea, unii au tras concluzia că o serie de planete sînt nelocuite, iar faptele i-au dezmințit.

— Nu-i așa că nici voi nu existați? amestecă Cosma o glumă în mesaj. Cu un asemenea consum de metan sînteți pentru noi un nonsens desăvîrșit.

În receptoare se auzi un vacarm de șuierături. Umbrielienii rîdeau.

Mai întrebară apoi cum arată locuitorii Terrei și rămaseră mirați că nu le seamănă pe deplin.

Savanții lor elaboraseră în amănunt teza că orice făptură rațională, oriunde s-ar afla în Cosmos, trebuie să fie o copie fidelă a umbrielienilor.

Dinu și Cosma aflară treptat tot mai multe date despre existența interlocutorilor lor. Unele dintre acestea explicau accentuatul lor subiectivism.

În realitate, făpturile de pe Umbriel proveneau dintr-un alt sistem solar, de pe o planetă veșnic acoperită cu nori denși, denumită de ei Oro. Umbrielienii erau deci de fapt orolieni, iar pe Umbriel nu se aflau decît în trecere. Datorită norilor care nu lăsau să se vadă cerul, civilizația lor se dezvoltase pînă acum vreo cinci sute de ani tereștri fără să cunoască astrele, corpurile cerești exterioare planetei. Pe această bază apăruse și se dezvoltase ideea că singura lume este cea oroliană, iar dincolo de mantia de nori nu se află decît neantul. Nici Soarele sistemului lor nu se zărea de pe suprafața lui Oro, iar lumina zilei și întunericul nopții erau, de aceea, învăluite în mister sau explicate în mod greșit.

Abia o dată cu descoperirea radiațiilor infraroșii începuseră să-și facă orolienii (așa le vom spune mereu de acum înainte) o idee asupra existenței lumii exterioare, căci văzuseră prima oară

lucrurile aflate dincolo de nori. Mai tîrziu izbutiseră să lanseze primii sateliți și exploraseră cu navele cosmice planeta vecină, Ibihu, intrînd astfel în contact direct cu Universul.

Îndelungata epocă în care nu cunoscuseră decît suprafața lui Oro lăsase însă, se pare, urme adînci în mentalitatea lor.

Încercarea pe model

Treptat codul se îmbogățea și comunicarea se făcea tot mai lesnicios. Ore întregi se schimbară informații despre cele două civilizații.

Pămîntenii descriseră pe larg fenomenul de contracție suferit de sistemul nostru planetar, pe care se părea, de altfel, că orolienii îl cunoșteau mai de mult. Dură multă vreme pînă ce izbutiră să le explice ce calamitate reprezentase pentru Pămînt părăsirea orbitei naturale. Le înfățișară întreaga tragedie a vieții terestre, mutilată de schimbarea condițiilor ei firești, și apoi acțiunea eroică ce dusese la salvarea planetei.

Urmă o tăcere îndelungată, încît crezură că s-a pierdut legătura. În sfîrșit, orolienii comunicară iar:

— Sîntem vinovați față de voi. Ne dăm seamă că orizontul nostru de înțelegere n-a fost de ajuns de cuprinzător, că numai

datorită eroismului pămîntenilor a putut fi evitată o catastrofă îngrozitoare. Noi n-am vrut să facem nici un rău nimănui, dar asta nu ne micşorează cu nimic vina. De acum înainte, această întîmplare ne va fi de învăţătură. Ascultaţi-ne, trimişi ai Pămîntului, şi comunicaţi cele ce veţi afla pe planeta voastră :

Cu optzeci de ani de-ai voştri în urmă, savanţii orolieni au descoperit un fapt uluitor. Curbura razelor de lumină provenită de la stele în cîmpul gravitaţional al Soarelui nostru prezenta devieri de pînă la trei miliardimi de secundă de arc.

Abaterile erau, desigur, mici, dar semnificaţia lor era îngrijorătoare. În echilibrul gravitaţional al sistemului planetar din care face parte Oro se producea, evident, o perturbare ; eram supuşi efectului unor unde electromagnetice de mare putere. Urmărindu-se cu mare precizie fenomenul în decurs de cîţiva ani, s-a observat că perturbaţia era într-o creştere foarte lentă, dar incontestabilă, care putea să ducă, într-un viitor îndepărtat, la alterarea mişcării sistemului planetar orolian.

După multă chibzuială s-a stabilit că numai o experimentare pe model va putea să lămurească pînă la capăt fenomenul şi că singurul model potrivit, corespunzător în toată complexitatea sa era un alt sistem planetar.

Aţi ghicit, desigur, acum ce s-a întîmplat mai departe. Am trimis mai întîi spre voi o navă automată, care ne-a comunicat că sistemul vostru planetar este pe deplin corespunzător încercării şi că nu vom dăuna nici unei făpturi, deoarece nu există condiţii prielnice vieţii.

A fost ales momentul marii experienţe pe model. Expediţia noastră a fost trimisă să observe şi să corecteze dirijarea undelor. Ne-am stabilit sediul pe satelitul planetei a şaptea denumit de voi, după cum am aflat acum, Umbriel, alegerea fiind determinată de faptul că aici condiţiile gravitaţionale — adică forţa de atracţie — sînt similare celor de pe Oro.

Între timp, tehnicienii noştri au captat din Soarele nostru o cantitate de energie gigantică şi au dirijat-o, sub formă de unde electromagnetice, spre sistemul vostru planetar. Am provocat aci, la voi, perturbaţia ivită în sistemul nostru, amplificată însă de milioane de ori, pentru ca astfel să ne dăm seama încotro duce şi să luăm măsurile cele mai corespunzătoare.

Cînd voi aţi pornit pentru prima dată jetul reactiv de care ne-aţi vorbit, oprind alunecarea spre Soare, noi am constatat îndată acest efect al unei cauze necunoscute, care ne încurca socotelile. Crezîndu-ne în faţa unui fenomen natural, am dirijat unde şi mai intense spre Pămînt, contracarîndu-vă, fără să ştim, eforturile. Cel de-al doilea jet — al cărui rost abia acum îl înţelegem — a depăşit posibilităţile noastre imediate de corectare.

Ne pregăteam să căutăm noi mijloace, pe care, sigur, le-am fi găsit pînă la urmă, pentru a-i opune o acțiune și mai puternică, care ar fi putut să fie fatală vieții pe planeta voastră, cînd descifrarea semnalelor „Temerarului" ne-a pus în fața unei situații noi și uluitoare.

Desigur, încă o dată v-o spunem, niciodată n-am fi întreprins marea noastră încercare pe model dacă bănuiam cît de vag că planetele sînt locuite. Acum vom opri, desigur, acțiunea pe care am întreprins-o, vom face să înceteze efectul undelor care au amenințat să vă nimicească. Iar voi, cei doi locuitori ai planetei a treia, binemeritați cea mai adîncă recunoștință a semenilor voștri, la a căror salvare ați contribuit atît de mult...

Cosmonauții se grăbiră să comunice Consiliului Planetar Suprem cele aflate ; transmiseră întreaga convorbire cu orolienii, care fusese imprimată pe bandă.

Apoi, brusc, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un vis, își amintiră de propria lor situație. Pămîntenii nu-i puteau ajuta cu nimic, dar orolienii erau aproape. Se sfătuiră cu aceștia. Împreună, ajunseră la concluzia că întoarcerea pe Pămînt era deocamdată riscantă. Nu aveau însă nici putința să realizeze frînarea indispensabilă unei coborîri pe Umbriel. Hotărîră, pînă la urmă, să transforme „Temerarul" în satelit umbrielian. Ulterior, o rachetă de pe Umbriel avea să-i aprovizioneze cu hidrogenul lichid pe care-l pierduseră, astfel ca să-și poată urma călătoria cosmică.

Cosma

Dinu Varga se pregătea să treacă în cabina de pilotaj. Se opri în prag.

— Ce facem, Cosma ? întrebă el. Folosim ajutorul orolian pentru a ne urma călătoria pe orbita prestabilită pe Pămînt ?

Pe fruntea lui Cosma, zbîrciturile se adînciră parcă brusc și inexplicabil. În ochii lui se citea o gravitate pe care Varga o punea în seama dezvăluirilor din ultimele ceasuri. Cînd răspunse, Dinu îi auzi vocea ușor schimbată ; nu se îngrijoră însă, căci sensul cuvintelor îl arăta același.

— Nici gînd, Dinule ! Acum, cînd sîntem la doi pași cosmici de colegii noștri astronauți de pe Oro ? Te pomenești că se apucă să viziteze ei mai întîi Pămîntul, și atunci s-a zis cu gloria nemuritoare. Nu reprezentăm noi oare culorile globului terestru — puțin cam mototolite în urma accidentului alunecării de pe orbită ?

„Curios ! — își spuse Dinu Varga. De ce-o fi vorbind Cosma cu glas așa de subțire ?" În minte i se învălmășeau însă atîtea idei noi și stranii, cu mult mai însemnate, încît nu dădu atenție acestei impresii. Răspunse cu glas tare :

— Ai dreptate. Nu avem dreptul să pierdem un asemenea prilej. După ce ne vor aproviziona, vom coborî pe Umbriel. Sînt sigur că orolienii ne aşteaptă bucuroşi.

— O să ne facă o primire grozavă ! glumi Cosma. Parcă-i văd pregătindu-ne o temperatură de frigider, cum îşi închipuie ei c-o jinduieşte orice fiinţă raţională. Sau poate că ne fac pe amîndoi piftie, aşa, din curtoazie cosmică !

— Te asigur că ne vor pune la dispoziţie încăperi foarte terestre. Acum au înţeles şi le-a fost de învăţătură. Le-am dat doar toate explicaţiile.

După o pauză, Cosma spuse brusc :

— Ascultă, Dînule, orice s-ar întîmpla, *solul Pămîntului trebuie să ajungă pe Umbriel !*

— Solii, îl îndreptă Varga.

— Da, da... solia trebuie să ajungă !

Lui Dinu i se păru din nou că în spusele lui Cosma se ascunde ceva nemărturisit. Dar nu era pentru prima dată cînd prietenul său se învăluia în mister şi nici nu mai avea timp să stea de vorbă şi să-l descoasă ; dacă nu începeau îndată pilotarea „Temerarului“ spre orbita de satelit şi frînarea minimală care era posibilă, ar fi fost curînd prea tîrziu.

— Mă duc să pilotez. Tu odihneşte-te. Pari obosit.

Rămas singur, Cosma îi ascultă sfatul. Coborî patul din perete. Nu mai avu însă puterea să se dezbrace şi se aruncă pe el aşa cum era.

Se simţea rău, din ce în ce mai rău, mai sfîrşit.

Nu-i spusese nimic lui Varga, ca să nu-l tulbure. Ştia că prietenul său trebuie să facă faţă unor complicate manevre de pilotaj cosmic...

Îşi aminti de butonul albastru.

Avea simţămîntul că, apăsînd pe el, împlinise o supremă datorie faţă de Pămînt, faţă de oameni.

Bănuia ce se întîmplă cu el. Cu toate acestea, nu se simţea cuprins de panică sau de deznădejde. Nu ! Cel mult de un regret. Cît de mult ar fi vrut să-i cunoască pe orolieni !

Îi veniră, fără să ştie de ce, în minte cuvintele cu care îl „mîngîiase“ Pustnicul în seara eclipsei. Îi spusese „nerod“ ! În fond avea dreptate. Într-o împrejurare atît de gravă, se ţinuse de glume.

Uşa cabinei de pilotaj se deschise. Auzi vag glasul lui Varga.

— Te-ai culcat ? Bravo ! Cum te simţi ?

— De parcă aş fi pe Pămînt, pe vechea orbită. Mă frămînt cum să zidesc Terrei în Cosmos un arc de triumf, împodobit cu sateliţi artificiali şi roiuri meteorice, sub care să reintre victorioasă în vechea-i traiectorie cerească... Vezi-ţi de pilotaj, amice, că altfel

cădem în picaj în vreo prăpastie umbrieliană. Îmi închipui cum ar apărea vestea în ziarele de pe Pămînt : „Temerarul“ împotmolit !

Uşa cabinei se închise.

Cosma avu impresia că în gît i se suie gîlgîitul unui hohot de rîs stupid, fără rost.

Un fior îi trecu fulgerător prin trup. Apoi începu să se simtă scuturat ca de friguri. Încercă să coboare din pat ; poate că puţină mişcare i-ar fi făcut bine. Nu izbuti însă să se clintească. Îi veni să strige. Din gîtlej nu-i mai ieşi nici un sunet. Se bucură că nu strigase, căci nu voia să-l tulbure pe Dinu. Avea impresia că trupul îi este moale şi vîscos.

Brusc, fără vreo explicaţie plauzibilă, îşi aminti cu duioşie de zorile care se ridicau în copilărie peste pădurea de lîngă satul său natal. Imaginea îl fermecă asemenea unui vis de demult, care a renăscut — nu ştiu cum — din plămada lui pămîntească.

Apoi amintirile pieriră brusc, parcă înghiţite de hăul fără fund al Cosmosului. Crezu că zăreşte obrajii orolienilor — triunghiulari, nemişcaţi şi reci.

Tremurul continua, ameţindu-l şi amorţindu-l. Parcă se cutremura încăperea. Ochii îi rămaseră pironiţi în tavan. Ce frumoase erau bîrnele acelea de plastic, imitînd lemnul de stejar ! Şi cum jucau ! Se aplecau într-o parte, apoi în alta, se curbau, apoi se ro-

teau, nebune. Se gîndi ce fericiţi trebuie să fie oamenii pe Pămînt; trecuseră doar peste ultima stavilă. Erau din nou eliberaţi de teamă şi nesiguranţă. Izbîndiseră.

Dureri ascuţite începură să-i săgeteze mădularele.

I se părea că icneşte, dar era nemişcat, paralizat cu totul. În faţa ochilor începură să-i salte fluturi violeţi, iar în gură simţi o uscăciune grea, înăbuşitoare.

Deodată braţul i se ridică într-un spasm involuntar.

Înţelese atunci că presimţirea cea mai neagră i se adeverise: o mînă chircită, zbîrcită, înspăimîntătoare, de moşneag, apăru pentru cîteva clipe înaintea ochilor săi. Braţul căzu înapoi.

Da, totul devenise limpede. Prorocirile se împlineau riguros: prăbuşirea în bătrîneţe... în descompunere şi apoi... în moarte...

— Oracol ai fost, Otilia, frumoasa mea! şopti în gînd Cosma. Cu o mie de ani în urmă, m-aş fi prins să-ţi fiu trubadur.

Păcat că Dinu nu era acum lîngă el!

Peste cîteva ore, prietenul său avea să rămînă singur. Singur va coborî pe Umbriel, purtînd în rachetă leşul unei epave omeneşti.

Nu-l pizmuia. Ştia prea bine că în izbînda celuilalt va trăi şi el, ca un tovarăş al măreţiei omeneşti. Se bucura de ceea ce făcuse, fără să se sperie de moarte, care, odată şi odată, tot trebuia să vină. Nimeni nu poate fi nemuritor. Iar el murea cu capul sus, ştiind că s-a străduit să facă ceva pentru semenii săi.

Dar ce păcat că acum, în ultimele clipe, nu era nimeni lîngă el!

Vremea se scurgea nemiloasă. Tăcerea şi întunericul se lăsau tot mai grele în juru-i. Tremurul corpului nu mai contenea, istovindu-i făptura...

Epilog

Cosma suportase şocul care i-ar fi putut fi fatal.

Nu murise.

Prăbuşirea în bătrîneţe, cauzată de neconsolidarea tinereţii dobîndite pe asteroid, n-a fost urmată de prăbuşirea în moarte. Consultat prin radio, medicul care îl tratase pe Cosma îl linişti pe Dinu. Din moment ce Cosma supravieţuise îşi va putea reveni. Desigur însă că la întoarcere va trebui supus unui tratament îndelungat.

„Temerarul“ cobora spre Umbriel, după ce orolienii indicaseră măsurile necesare de precauţie împotriva unor radiaţii dăunătoare. Timp de patru zile terestre fusese satelitul acestei planete, iar acum se pregătea să devină oaspetele ei.

Cosmonauţii priveau ecranul televizorului, care le aducea scene terestre, pline de bucuria seninătăţii regăsite.

Acolo, departe, pe Pămînt, imaginea înfăţişa acum un daus al „oamenilor-şerpi" : o evoluţie plină de originalitate, cu mişcări surprinzătoare şi totuşi armonioase în ansamblul lor.

Dansul era arta cea mai apreciată la aceste făpturi tritoniene. Prin el exprimau nu numai simţămintele cele mai deosebite, dar şi gînduri de tot felul. Îl concepeau ca un fel de sinteză între frumos şi raţiune, care putea da satisfacţii intelectuale şi estetice. Nu arareori expunerile lor ştiinţifice erau completate de dansuri, care clarificau ideile, dîndu-le deopotrivă strălucire şi forţă. De această dată, dansul înfăţişa marele proiect tritonian, pe care pămîntenii îl încuviinţaseră de curînd.

Un şarpe mare la mijloc în jurul căruia se roteau, în ample unduiri, mereu aceleaşi, doi şerpi mici reprezentau pe Neptun şi lunile sale, Triton şi Nereida. Apoi, unul dintre şerpii mici începu să se rotească, cu zvîrcoliri ciudate, oglindind evoluţia şi tragedia lui Triton. Celălalt şarpe mic îşi părăsi calea de rotire în jurul şarpelui mare, care încerca să-l oprească, şi o porni prin spaţiu într-un zbor ce părea fără sfîrşit.

Iată că în depărtare se afla încă un şarpe, alături de un altul mai mic, care-i da ocol. Era o pereche deosebită de celălalt grup de şerpi, cu mişcări mai bogate, mai vii. Figurau în dansul tritonian Pămîntul şi Luna.

Şarpele venit din depărtări cercetă totul, apoi începu şi el, ca un fiu adoptiv, să se rotească în jurul şarpelui mare, care reprezenta Terra. Mişcările-i exprimau bucuria vieţii regăsite.

Dinu şi Cosma înţeleseră simbolul acestui dans. Tritonienii aveau să aducă spre Pămînt un satelit al lui Neptun, pe Nereida, prefăcîndu-l în a doua Lună a globului terestru. Deplasarea urma să dureze zece ani. Pe urmă, Nereida avea să fie amenajată pentru viaţa acestor făpturi bizare, devenindu-le un nou sălaş cosmic.

Treptat imaginea începu să se tulbure. „Temerarul" pătrundea în centura de radiaţii, care absorbea cea mai mare parte a undelor hertziene venite dinspre globul terestru. Legătura cu Pămîntul avea, probabil, să se întrerupă pentru toată durata şederii lor pe Umbriel. Erau însă mulţumiţi. Planeta lor era salvată. Se întorcea spre vechea-i orbită.

Coborau spre Umbriel.

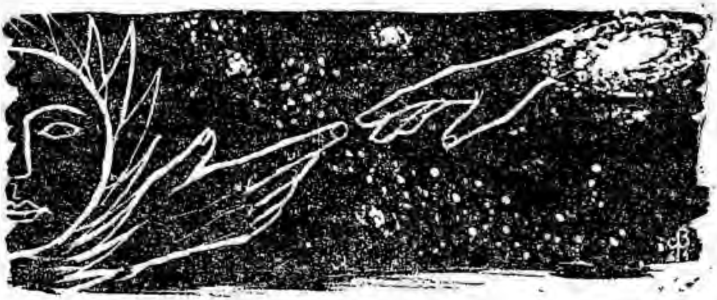
Vocea piţigăiată a lui Cosma ajunsese de nerecunoscut, dar vorbele-i exprimau aceleaşi gînduri vizionare de totdeauna :

— Se încheagă comunitatea cosmică, Dinule ! Unde eşti tu, Giordano Bruno, care prevedeai pluralitatea lumilor locuite, unde sînteţi voi, Ţiolkovski, Goddard şi Oberth, proroci ai călătoriilor siderale, unde sînteţi voi, toţi cei ce aţi crezut în aruncarea punţilor dintre lumi ? Gîndul vi se înfăptuieşte mai fascinant, mai măreţ decît vi l-aţi închipuit vreodată !

Omenire, fii mîndră de puterea ta!

— Puterea ta, umanitate, întregi Dinu, este puterea oamenilor tăi, a celor care s-au eliberat din lanţurile tuturor robiilor şi au pornit, acum o sută de ani, în cea mai mare aventură a cunoaşterii. Iar tu, prietene, ai adus în veacul nostru prosper suflul eroic al pionierilor vremii noi. Alături de noi, ai învins. Planeta noastră te va numi peste vremi şi vremi: Cosma cutezătorul. Şi fapta ta va rămîne pildă nepieritoare pentru generaţiile viitoare.

SFÎRŞIT

Cu prilejul

ANULUI NOU,

urăm tuturor cititorilor noştri sănătate, fericire şi succese în activitatea lor.

HORIA ARAMĂ

Prietenul BIP

Se spune despre mine că sînt un om prietenos și nu am motive să contrazic un punct de vedere care mă onorează. Sînt dat ca exemplu de sociabilitate și, într-adevăr, cunosc multă lume și-mi face plăcere să-mi revăd cunoscuții. De aceea poate au șovăit cei în drept înainte de a-mi propune noua mea însărcinare, neplăcută fiindcă pretinde izolarea pentru multe ore ale zilei. N-aș fi refuzat nici o altă muncă, cu atît mai puțin pe aceasta, care viza una dintre cele mai pasionante laturi ale specialității mele. Mai ales n-aș fi refuzat pentru că era greu, pentru că cerea un volum imens de calcule și programe concentrate într-o perioadă de timp limitată. Și cum fuga de tot ce e facil și pudoarea m-au împins adesea pe calea cea mai puțin confortabilă, am primit cu reală mulțumire și în total acord cu mine însumi însărcinarea propusă despre care mă angajez să nu pomenesc nici măcar un cuvînt, profitînd de faptul că nu atinge în nici un fel fondul celor ce vreau să vă povestesc.

În mod excepțional, îmi fusese aprobat un program triplu, de 12 ore de lucru pe zi. Singurul meu tovarăș avea să fie Bip, un excelent calculator, pe care-l cunoșteam bine. M-am bucurat de întîmplare și am impresia că și glasul lui avea o rezonanță specifică atunci cînd mi-a spus: „Îmi pare bine că vom colabora".

Nu știu de ce toată lumea își închipuie automatele de calcul ca avînd neapărat o înfățișare asemănătoare omului. Bip nu era decît un dulap mare, cît un perete, după dimensiunea căruia și fusese croită camera de lucru. Binevoitorii puteau considera că Bip este înzestrat cu vedere, deoarece știa să citească singur, altminteri nimeni nu se preocupase să-i dea o fizionomie, deși aceasta este un amănunt important pentru cei ce lucrează multă vreme cu un automat. În ce mă privește îl înzestrasem cu una, considerînd în mod convențional cîteva dintre aparatele de măsură plasate simetric pe platoșa lui drept elemente ale unei înfățișări cvasiumane. Oricum, îmi era mai ușor să vorbesc (și trebuia s-o fac)

unui monstru de metal cu vagi trăsături omenești decît unui perete impersonal.

Ca să mă apropii de esențial, trebuie să mai adaug că-l priveam cu multă bunăvoință și că eram hotărît să închei cu Bip o adevărată prietenie. Pornirăm la lucru cu toată hotărîrea. După cum era și firesc, imensul volum de muncă ceru din parte-ne o perfectă organizare a efortului. Experiența mea și calitățile lui Bip se uniră cu folos, rezultatul arătîndu-se repede ca foarte încurajator. Curînd o rutină de bun augur ne făcu să întrecem orice așteptări în materie de viteză. Cît despre precizie, verificării lui Bip nu-i scăpa nimic. Bineînțeles, cel mai bine se adapta îndatoririlor sale prietenul meu. Pe măsură ce un mare număr de raționamente și calcule se înmagazinau în memoria lui, Bip rezolva tot mai rapid și cu o siguranță de necrezut problemele. Veni și ziua în care nu mai puteam prididi, în care Bip semnaliză o rămînere în urmă din vina mea. Trebuii să mă grăbesc, ceea ce nu întîrziai a face. Dar din același moment calitatea muncii mele începu să scadă. Fără pic de timiditate, cu sfînta nerușinare a dreptății, Bip îmi dezvălui erorile. Pedant, deveni plicticos, obsesiv. Îi simțeam în spate privirea de cenzor, citeam în bîzîitul lui leneș scepticismul, ceea ce-mi săpa cu fiecare zi încrederea în mine. Aceasta fu sfîrșitul prieteniei noastre. Eram ridicol, înfrînt, sarcina mă depășea. Cred că am contractat un complex de inferioritate, deoarece deveneam, în singurătatea noastră severă, cînd timid și folosind la exces formulele de politețe, cînd irascibil și grosolan. Uneori îi dădeam un program și, făcîndu-mă că lucrez, îl urmăream cum se descurcă. Mi se părea că descifrez în ansamblul sonorităților aparaturii sale de cîte mii de ori este obligat să reia calculele din alt și alt punct de vedere pînă la obținerea soluției optime și mă bucura ingratitudinea soartei lui. Cînd, în sfîrșit, venea dezlegarea eram departe de a mă bucura, dimpotrivă, aveam impresia că, deși obosit, mă sfidează.

Bip era foarte bine dotat pentru munca lui și știam că numai în glumă ar putea cineva tinde să i se asemene. Și totuși, pe măsură ce trecea vremea, fiecare calitate a lui devenea pentru mine un motiv de invidie și de suferință. Împotriva oricărei logici, doream să am forța lui de judecată, memoria și capacitatea lui de muncă.

Aceasta nu m-a îngrijorat. În fond, nu toate dorințele noastre sînt realizabile și trăim foarte bine alături de unele năzuințe de domeniul imposibilului. Numai că gelozia mea total nefrățească mă împiedica să lucrez, să uzez de modestele mele calități omenești. Îl țineam astfel locului pe Bip, dîndu-i prilejul să-mi reclame cu impertinență aportul.

Avem cu toții capacitatea de a privi critic o pornire a noastră, chiar dacă nu facem nimic pentru a o anihila. În ce mă privește,

cumulam atitudinile cele mai diverse. Invidiam conștient capacitățile lui Bip, abia disimulîndu-mă în fața lui. Antipatizam din acest motiv prezența lui, de care eram totuși fascinat. Totul îmi apărea într-o lumină ridicolă și în același timp aveam impresia unei căutări precise, dar numai undeva departe, în subconștient. Dacă aș fi adus pe masa de lucru, deschis în fața mea problema : cum să devin Bip, pe lîngă senzația unei înfrîngeri recunoscute, m-aș fi inhibat, fără îndoială, pentru multă vreme. În straturile ascunse ale ființei mele lucrau însă forțe neștiute, încît peste un timp avui în minte, clară și simplă, soluția. Puteam să-l ajung pe Bip, să lucrez ca Bip, să fiu Bip !

Nu era vorba să renunț, desigur, la starea umană, nu era vorba de sinucidere. Bip avea o instalație de comandă prin biocurenți, cu ajutorul căreia lucram în cazul unor probleme mai puțin matematice. De mine depindea să pun în funcțiune circuitul care să transmită voința și preocupările mele în aparatura lui Bip. O simplă inversiune de sens, o adaptare la îndemîna mea, și Bip mi-ar fi transmis el mie comenzile primite în prealabil tot de la mine. O astfel de comandă m-ar fi împiedicat, desigur, să divaghez, mi-ar fi dat acea visată, neatinsă putere de concentrare din care omul nu are nevoie decît de o fracțiune pentru a fi un geniu.

Cred că ai mei erau îngrijorați. Obiceiul ce-mi luasem de a lucra cu ușile încuiate, mutenia și refuzul oricărei tovărășii în orele libere li se păreau ciudate. Aveam toate manifestările extenuării : 40 de zile îmi ridaseră fața cît un deceniu ; în același timp evitam orice întrerupere și orice ar fi adus a control. Mai cu seamă uimeau satisfacția mea ascunsă pe care mi-o citeau în ochi, strigătul de izbîndă cu care-i întîmpina fiecare dintre trăsăturile mele obosite. În sfîrșit, lucrările se acceleraseră în așa măsură încît colectivul abia mai ținea pasul celor doi turbați.

Experiența mea izbutise. Cel mai greu era să-l programez pe autorul de programe, adică pe mine. O dată efectuată însă această muncă, mă cuplam cu Bip, și atunci automatul îmi trecea însărcinările în forma cea mai succintă și în ordinea strict logică a unei mașini. Reușise mai ales transmiterea acelei calități diabolice a automatelor, unilateralitatea, capacitatea de organizare a efortului pe o singură direcție. În timpul lucrului meu, nimic nu putea să mă tulbure, cel care bătea la ușă rămînea fără răspuns, iar videotelefonul putea semnaliza mult și bine. Izbuteam acum să închei în cinci și chiar în patru ore munca prevăzută pentru zece. Căci, să ne înțelegem, nu făceam munca lui Bip și nici nu uzam de aparatura lui, ci treceam prin structura sa propriul meu program, făceam ca el să-mi ajungă prin Bip, căruia îi foloseam pentru cîteva ore capacitatea ordonatoare. Niciodată pînă atunci nu putusem sta

patru ore la masa de lucru efectuînd fără întrerupere lucrarea hotărîtă. Acum nu mă stingherea nici un alt gînd. Oboseala nu o resimțeam decît după, dar mai ales nu existau ispite, dorințe și, aveam să mă conving, senzații care să mă poată scoate din ordinea de idei hotărîtă. Plictisul, monotonia deveniseră termeni vagi, ținînd de o experiență trecută. Încetasem a dori să fac altceva decît făceam, gustam satisfacția îndeplinirii întocmai a programului. În sfîrșit, se lichidase antipatia ce contractasem față de Bip, pe care-l simțeam acum și fizic apropiat, pentru care aveam o reală înțelegere frățească. Răgazurile, serile mi le petreceam în contemplație pasivă ori propunîndu-mi scheme de program pentru a doua zi, permițîndu-mi libertatea de a calcula cu aproximație termenele finale ale lucrării, de a mă bucura de apropierea lor, ca și, de ce n-aș recunoaște-o, de faptul că mai era destul pînă să fie atinse. Nu fusesem niciodată vanitos, dar devenisem aproape insensibil la admirația celor din jur, pe care o primeam ca pe un dar cuvenit. Conversația lor m-ar fi stînjenit însă și priveam grija rezervată cu care mă înconjurau, tăcerea lor afectuoasă, dacă nu cu recunoștință, căci nu acesta e cuvîntul, oricum, cu plăcere. O singură prezență continua să mă îngrijoreze, căci mă urmărea mai mult decît aș fi dorit și nu respecta pactul tacit al izolării care mă odihnea. Era, desigur, Ira. Găsea momentele cele mai puțin potrivite ca să apară. Se apropia cu priviri surîzătoare, se așeza lîngă mine într-o tăcere guralivă, enervantă, total opusă preocupărilor mele. Ori, dimpotrivă, se mulțumea să intre în cercul privirilor mele, rămînînd la distanță, perturbîndu-mi de acolo șirul calm al raționamentelor. O vedeam acum în toată platitudinea. Discreția ei făcută, dragostea aceea declarativă cu care mă urmărea, totul mă alunga din preajma ei. Curînd nu mai știu să-și mascheze panica. Puțin a lipsit să-i spun ce gîndeam despre ea. M-a oprit prudența, obișnuința de a verifica, datorită căreia pînă și în cele mai mărunte comportări personale mă consultam în prealabil, mental, cu Bip. Insistentă și vulnerabilă, limitată în interesul ei față de mine, Ira mă dezamăgi cu desăvîrșire, și în curînd evitam locurile unde aș fi putut-o întîlni. Realizam tot mai limpede că-mi provoacă un sentiment pe care nu-l mai încercasem, straniu și feroce, livresc întrucîtva. Cu timpul aveam să-mi amintesc că această pornire care urcă sîngele în cap în legătură cu o persoană sau cu o idee era altădată un sentiment foarte răspîndit și se numea ură. Ceva se revoltă în conștiința mea la constatarea că o fază atît de depășită a omenirii renaște în mine, dar nu întîrziai să arunc vina asupra aceleiași Ire.

Treptat îmi pierdui orice interes pentru oameni. Declarai că pretind să nu ies din camera de lucru, unde trebuia să primesc toate cele necesare, și nu acordai o importanță exagerată

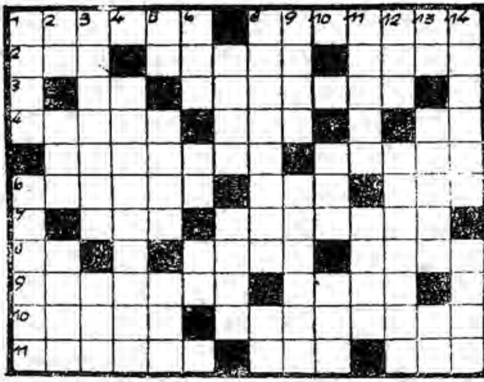
efectului produs de cuvintele mele. Cu atît mai surprins fui cînd, într-o zi pe care n-o voi uita niciodată, Ira pătrunse în micul meu laborator. Îndrăzneala cu care îmi ceru socoteală, și încă în fața lui Bip, mă scoase din minți și atunci i-am spus tot ce cred despre ea și despre felul în care mă urmărește. I-am declarat că sînt un om al științei și că ea îmi pare la mare distanță de menirea ei. Am caracterizat întreaga situație așa cum o vedeam, iar atunci cînd a îndrăznit să arunce o pretinsă vină pentru cele întîmplate asupra lui Bip am dat-o afară și am zăvorît ușa.

A doua zi am cunoscut cel mai îngrozitor coșmar din existența mea. Am trăit destul ca să mă obișnuiesc cu ideea morții. Nu-mi dau totuși seama cum am putut rezista senzației de răsturnare a tuturor valorilor pe care am trăit-o. Am tresărit încă în zori, după un somn agitat. Am renunțat să mai dorm și atunci m-am apropiat de Bip, căruia i-am urat bună dimineața. Pentru prima oară de cînd îl cunoșteam, Bip nu mi-a răspuns. Abia atunci am observat că aparatele sale de măsură staționează la zero și nici una dintre luminile care-l animau nu este aprinsă. Am încercat zadarnic să fac ceva, să-l readuc la viață pe singurul care mă înțelegea, dar a fost imposibil. Bip rămăsese fără curent.

Am smuls atunci zăvorul ușii, am năvălit în institut, strigînd înfricoșătoare acuzații de omor. Cum nu mi se acordă nici o atenție, m-am întors la Bip. Era tot atît de neînsuflețit. Și am plîns atunci, lung, cu sughițuri ca în copilărie.

Apoi am adormit și am dormit mult, atît de mult încît la trezire aveam o barbă de patru degete și slăbisem grozav. Eram însă vindecat. La căpătîiul meu se afla Ira, cu fermecătorii ei ochi prelungi, plini de taine, alături de care se adunau în grabă toți prietenii și colegii noștri. Le-am surîs, și totul a fost iarăși ca odinioară. Numai că, de atunci, ocolesc încăperea în care, ocupînd un întreg perete și lipsit de orice trăsătură omenească, lucrează Bip.

FANTEZIE ŞI REALITATE

ORIZONTAL: 1) Uriaşul zărilor şi constelaţie în emisfera nordică — Presupusul locuitor al planetei Marte; 2) Pronume reflexiv — Scriitor romîn contemporan, autorul volumului „Legendele Ţării lui Vam", o mitologie a omului — Culoare descoperită pe unele suprafeţe planetare şi care se presupune că ar fi dată fie de unele alge inferioare, fie de compuşi chimici; 3) Cesiu — Monstru imaginar, jumătate om, jumătate cal, din mitologia greacă şi constelaţie în emisfera australă; 4) Astronom sovietic, autorul unei astrobiologii, în care se fac diferite ipoteze în legătură cu viaţa de pe celelalte planete — Vidaţi — Clasă (presc.); 5) Fantezist locuitor al Lunii — Piatră folosită din vechi timpuri în arta bijuteriei; 6) Linii observate pe suprafaţa planetei Marte şi considerate de unii astronomi ca fiind opera unor fiinţe superioare sau a oamenilor — În acest loc — Rîu în Dahomey; 7) Cureluşă de meşină — Efect optic observat pe multe dintre planetele sistemului nostru solar, ale cărui modificări se presupune că s-ar datora schimbărilor climatice, care duc la schimbarea înfăţişării plantelor; 8) Crom — Prefix cu sensul de foc — Simbolul gloriei; 9) Povestiri fantastice care încearcă să dea explicaţii unor fenomene naturale — Corpuscul de reproducere la criptogame, descoperit şi pe unii meteoriţi, ceea ce atestă existenţa vieţii extraterestre; 10) Odinioară, pămîntul care aparţinea unei răzăşii — Cunoscut savant romîn, creatorul speologiei; 11) Oameni de statură foarte mică ce trăiesc în centrul Africii, demonstrînd o dată mai mult puterea de adaptare a speţei umane — Bidiviu, care în basmele noastre este adesea înzestrat cu aripi şi puteri supranaturale — Scop.

VERTICAL: 1) Element climateric presupus ca deosebit de important în viaţa planetei Marte şi care ar face ca vegetaţia planetei să nu se dezvolte în înălţimi, ci să se tîrască la suprafaţa terenului — Uriaş antropofag cu un singur ochi în frunte, care după mitologia greco-romană s-ar fi ocupat cu păstoritul; 2) Terminaţie latină — Rîu în Brazilia — Fără căldură proprie (pl.); 3) Plante inferioare, care după

unele ipoteze ar face parte şi din vegetaţia altor planete ale sistemului solar — Trecătoare ; 4) Presupuşi locuitori (după unii vechi autori) care ar exista pe Soare ; 5) Udrea Costescu — Pînză de corabie şi constelaţie — Ţesătură orientală mult utilizată în evul mediu ; 6) Pasăre enormă din poveştile orientale — Neon — Pavel Demetrescu ; 7) Reguli după care se desfăşoară un eveniment social sau un fenomen natural — Fîneaţă, izlaz (pop.) ; 8) Alt personaj fabulos jumătate om, jumătate taur — Bold ; 9) Prefix cu sensul de „contra" — Mama puilor şi constelaţie numită şi „Pleiade" ; 10) Vechi oraş în Asia Mică, colonie a Miletului — La extremitatea oricărei planete ; 11) Geantă cu instrumente — Pseudonimul lui N. Gogol ; 12) Industria Optică Romînă — Panificaţie ; 13) Campion — Constelaţie din emisfera boreală, situată între Ursa Mică, Girafa, Casiopeea, Şopîrla şi Lebăda — Telur ; 14) Partea centrală a unor atomi — Ceea ce există în mod obiectiv.

P. IONAŞCU

ÎN SPEOLOGIE

(Biverb : 7, 6)

DIN MITOLOGIE

(Monoverb : 6—8)

DEZLEGĂRILE JOCURILOR DIN NR. 241

ÎN SISTEMUL NOSTRU SOLAR : 1) Planeta — Cija ; 2) Luneta — Venus ; 3) Univers — Reps ; 4) Ta — Art — Heliu ; 5) O — Os — Ataşata ; 6) Neptun — L — Ren ; 7) Star — Tom — R ; 8) Oci — Axa — Es — S ; 9) Pămînt — Amado ; 10) Td — Ou — Orbita ; 11) Ira — Saturn — R ; 12) Cale — Rotaţie.

PE CER, ZIUA ŞI NOAPTEA : S — o — are — l — e — şi — l — una = Soarele şi Luna.

ÎN ÎNALTUL CERULUI : D — îs — cu — l — s — o — la — r = Discul solar.

CALENDAR PERPETUU

TABELUL I

Mii și sute							
—	—	—	15...				
16...	17...	18...	19...				
20...	21...	22...	23...	Zeci și Unități			
B/A	C	E	G	00	—	—	—
G	B	D	F	01	29	57	85
F	A	C	E	02	30	58	86
E	G	B	D	03	31	59	87
D/C	F/E	A/G	C/B	04	32	60	88
B	D	F	A	05	33	61	89
A	C	E	G	06	34	62	90
G	B	D	F	07	35	63	91
F/E	A/G	C/B	E/D	08	36	64	92
D	F	A	C	09	37	65	93
C	E	G	B	10	38	66	94
B	D	F	A	11	39	67	95
A/G	C/B	E/D	G/F	12	40	68	96
F	A	C	E	13	41	69	97
E	G	B	D	14	42	70	98
D	F	A	C	15	43	71	99
C/B	E/D	G/F	B/A	16	44	72	—
A	C	E	G	17	45	73	—
G	B	D	F	18	46	74	—
F	A	C	E	19	47	75	—
E/D	G/F	B/A	D/C	20	48	76	—
C	E	G	B	21	49	77	—
B	D	F	A	22	50	78	—
A	C	E	G	23	51	79	—
G/F	B/A	D/C	F/E	24	52	80	—
E	G	B	D	25	53	81	—
D	F	A	C	26	54	82	—
C	E	G	B	27	55	83	—
B/A	D/C	F/E	A/G	28	56	84	—

TABELUL II

LUNA	LITERA DIN TABEL I						
	A	B	C	D	E	F	G
IANUARIE	6	5	4	3	2	1	0
FEBRUARIE	2	1	0	6	5	4	3
MARTIE	2	1	0	6	5	4	3
APRILIE	5	4	3	2	1	0	6
MAI	0	6	5	4	3	2	1
IUNIE	3	2	1	0	6	5	4
IULIE	5	4	3	2	1	0	6
AUGUST	1	0	6	5	4	3	2
SEPTEMBRIE	4	3	2	1	0	6	5
OCTOMBRIE	6	5	4	3	2	1	0
NOIEMBRIE	2	1	0	6	5	4	3
DECEMBRIE	4	3	2	1	0	6	5

TABELUL III					NUMĂRUL DIN TABELUL II						
ZIUA					0	1	2	3	4	5	6
1	8	15	22	29	L	Ma	Me	Joi	Vi	S	D
2	9	16	23	30	Ma	Me	J	Vi	S	D	L
3	10	17	24	31	Me	J	Vi	S	D	L	Ma
4	11	18	25	—	Joi	Vi	S	D	L	Ma	Me
5	12	19	26	—	Vi	S	D	L	Ma	Me	Joi
6	13	20	27	—	S	D	L	Ma	Me	Joi	Vi
7	14	21	28	—	D	L	Ma	Me	Joi	Vi	S

MODUL DE FOLOSIRE

1) Se citeşte în tabelul I litera aflată la încrucişarea coloanei „Mii şi sute“ cu coloana „Zeci şi unităţi“. Anii bisecţi au două litere: se foloseşte cea din stînga pentru lunile ianuarie şi februarie, şi cea din dreapta pentru lunile martie pînă la decembrie.

2) In tabelul II, căutăm la încrucişarea lunii cu litera aflată din tabelul I şi obţinem un număr.

3) In tabelul III, la încrucişarea zilei cu numărul aflat din tabelul II găsim ziua de săptămînă căutată.

EXEMPLU : 1964 sept. 8 — Conf. Tabel. I : 19 încr. cu 64 → litera D. (pentru sept.) Conf. Tabel. II : D încr. cu sept. → nr. 1. Conf. Tabel. III : Nr. 1 încr. cu data 8 → marţi.

Răspuns : **Marţi.**

A. I.

Din viața oamenilor celebri

Chimistul rus A. M. Butlerov se distingea printr-o fenomenală forță fizică. El arunca în sus cu ușurință greutăți de un pud (16,381 kg). Odată, în tinerețe, Butlerov merse la un prieten pe care însă nu-l găsi acasă. Ce să facă? Își roti privirea prin camera acestuia și zărind un vătrai îl luă, îl îndoi în formă de „B" și plecă.

O astfel de „carte de vizită" nu trezea nici o îndoială cu privire la cine a lăsat-o.

★

În multe laboratoare din veacul trecut nu existau mijloace de protecție împotriva exploziilor. Ele lipseau și în laboratorul chimistului francez Charles Adolphe Wurtz (1817—1884). Odată, unul dintre prietenii lui Wurtz îl întîlni pe acesta plimbîndu-se foarte îngrijorat pe porțiunea de teren din fața laboratorului. La întrebarea ce face el acolo, Wurtz răspunse:

— Aștept rezultatul experienței.

Citiți în numărul viitor al Colecției povestirea lui J.-H. Rosny aîné „X I P E H U Z I I"

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

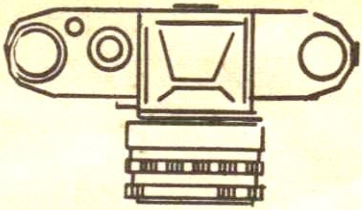
Au scanat, corectat, prelucrat.

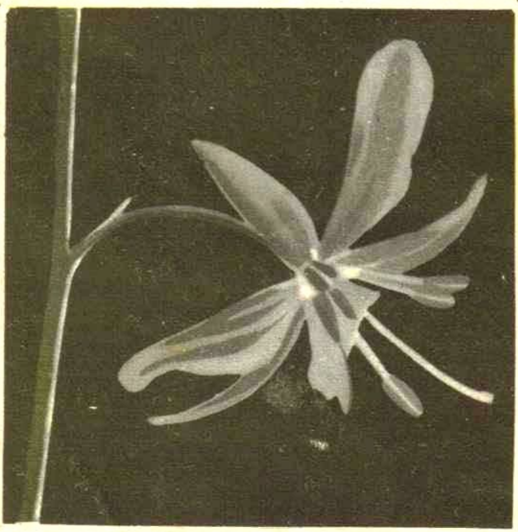
Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

DECEMBRIE 1964

41007